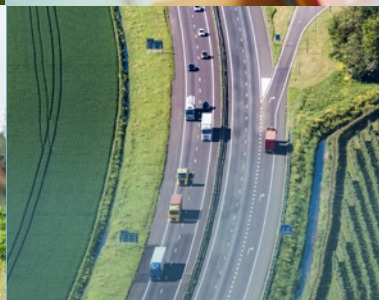

Gangmaken voor een vitale Hoeksche Waard

Beleidspeerpunten

Binnenkomer

“In de Hoeksche Waard leef je het gezonde leven, op je eigen tempo in alle vrijheid, met ruimte om je heen op een steenworp afstand van de dynamische stad. Een eiland waar altijd iets te doen is, met leuke winkels en goede horeca. Waar het buitenleven dichtbij is. Met prachtige vergezichten, kleurrijke akkerranden en kreken en omringd door de Delta. Een gebied met vindingrijke inwoners met vruchtbare grond voor innovatieve doeners. Waar de mensen hard werken, samen dingen ondernemen en voor elkaar zorgen.”

Vanaf 1 januari vormen de 5 voormalige gemeenten in de Hoeksche Waard en 3 gemeenschappelijke regelingen in één klap een gemeente van ruim 86.000 inwoners met een oppervlakte van 323 km². Hierdoor bundelen we de krachten en kunnen we gangmaken voor het behoud en vergroten van de vitaliteit in de Hoeksche Waard. In het hoofdlijnen-akkoord “Samen meer Waard” heeft de coalitie vanuit haar ambitie “Dichtbij en in verbinding met de omgeving” haar speerpunten verwoord.

De Hoeksche Waard laat nu een **stabiel beeld van het aantal inwoners zien**. Wel vergrijsst en ontgroent (minder jongeren) de Hoeksche Waard sterk. **In 2035 wordt ruim 60% van de woningen in de Hoeksche Waard bewoond door huishoudens van 55+ en dit percentage zal alleen maar toenemen.**

Gangmaken voor een vitale Hoeksche Waard

Een vitaal eiland is een eiland dat in staat is om op eigen kracht goed te functioneren en daar is veel voor nodig. Een basis aan dagelijkse voorzieningen op het gebied van onderwijs, zorg, welzijn en detailhandel is essentieel. Ook voldoende en passende werkgelegenheid is belangrijk. Het eiland moet goed bereikbaar en veilig zijn. Mensen moeten er kunnen sporten (bij verenigingen) en er moet, zowel voor eigen inwoners als voor bezoekers, voldoende ruimte zijn voor recreatie en cultuur. Ondernemers moeten voldoende ruimte hebben om in vrijheid te kunnen ondernemen en er moet een vruchtbare grond zijn waar innovatieve ideeën uit kunnen ontspringen. Al deze factoren dragen bij aan de vitaliteit van het eiland.

De Hoeksche Waard heeft dus een forse opgave als het gaat om het ombuigen van de demografische ontwikkeling en daarmee het vitaal houden van het gebied. Als we niets doen dan vergrijsst en ontgroent de Hoeksche Waard sterk. Dit kan leiden tot het verdwijnen van voorzieningen, krapte op de arbeidsmarkt en een afnemende vitaliteit in de kernen: wie kan straks nog voor wie zorgen? Actie is dus geboden!

GANGMAKEN DOOR FOCUS OP JONGE HUISHOUDENS

Juist deze jongere doelgroep is belangrijk voor het in stand houden van voorzieningen als onderwijs en detailhandel. Zij vormt een groot deel van de beroepsbevolking en is cruciaal om te

kunnen voorzien in de toenemende vraag naar thuis- en mantelzorg. Deze groep is dé drager van de vitaliteit van de regio. Om toekomstige krimp tegen te gaan en het draagvlak voor voorzieningen te bewaken is instroom en het behoud van jonge huishoudens dus noodzakelijk. Als er geen actie wordt ondernomen krijgt de Hoeksche Waard te maken met krimp en vergrijzing met als gevolg dorpen zonder scholen, dokter, supermarkt en verenigingen. Om ervoor te zorgen dat de Hoeksche Waard in de toekomst een vitaal eiland blijft, moeten er dus jonge huishoudens bijkomen.

GANGMAKEN DOOR SAMEN TE WERKEN MET DE OMGEVING

Het college gelooft in de kracht van samen optrekken en neemt het voortouw om de energie die er in de Hoeksche Waard is te bundelen. Samen met inwoners, ondernemers, onderwijs, verenigingen en instellingen aan de slag om de

Hoeksche Waard zo te positioneren dat jonge huishoudens voor de Hoeksche Waard behouden blijven, de doelgroep versterkt wordt én nieuwe jonge huishoudens zich in de Hoeksche Waard gaan vestigen.

Ook regionaal zoeken we vanuit de inhoud van onze opgave en ambitie samenwerking met andere strategische allianties om ons heen.

GANGMAKEN OP BEKENDHEID

De Hoeksche Waard op een eenduidige en vooral aantrekkelijke manier vermarkten. Er is veel kwaliteit, nog te weinig bekendheid. De gemeente Hoeksche Waard wil met een nieuwe gebiedsmarketingstrategie meer naar buiten treden en haar naamsbekendheid vergroten. Deze gebiedsmarketing moet een bijdrage leveren aan het realiseren van de opgaven waar de Hoeksche Waard voor staat en de nieuwe omgevingsvisie van

de Waardmakers ondersteunen. Met een nieuw gezamenlijk plan moet de gebiedsmarketing van de Hoeksche Waard naar een hoger niveau worden getild.

De Hoeksche Waard is niet de enige plek met mooie eigenschappen. Veel meer steden, dorpen en regio's onderstrepen hun sterke punten. Met de toenemende aantrekkingskracht van grote steden op jongeren, de vergrijzende en ontgroenende bevolking, de krapte op de arbeidsmarkt en de veranderende duurzame economie, is het meer dan ooit van belang om je te onderscheiden van andere steden en regio's. Zo wordt ervoor gezorgd dat de Hoeksche Waard een vitaal en leefbaar eiland blijft.

IN DE OPGAVEN

Tijdens de raadsvergadering van 8 januari 2019 zijn er 7 thema's als speerpunten benoemd die voor de huidige collegeperiode moeten zorgen voor integraliteit en versnelling.

De 7 thema's staan in nauw verband tot elkaar. Het ene thema kan niet zonder het andere. Het is een samenspel van verschillende factoren op het gebied van goed wonen, leven, werken en recreëren. Daarom werken we integraal aan de kwaliteit van de sociale en ruimtelijke omgeving, het landschap, de cultuur, de werkgelegenheid, bereikbaarheid, de kwaliteit en nabijheid van noodzakelijke voorzieningen op het gebied van zorg en welzijn, winkelen en onderwijs en een passende woningvoorraad. Het is

belangrijk om te onderkennen dat er een bepaalde wederkerigheid is tussen deze zaken: ze zijn als raderen in een machine. Voldoende werkgelegenheid kan nieuwe inwoners aantrekken en dus leiden tot een behoefte aan meer nieuwbouw. Andersom kan een aantrekkelijk woonmilieu en de aanwezigheid van een geschikte beroepsbevolking juist een reden zijn voor bedrijven om zich hier te vestigen. Het totale systeem is daarbij zo sterk als de zwakste schakel. Alle raderen moeten draaien om de 'machine' gaande te houden om zo de jonge huishoudens voor de Hoeksche Waard te behouden, te versterken en aan te trekken.

“Alle raderen moeten draaien om de ‘machine’ gaande te houden om zo de jonge huishoudens voor de Hoeksche Waard te behouden, te versterken en aan te trekken.”

Inclusie is meedoen en erbij horen. Dat geldt voor iedereen, met en zonder beperking. **Het aantrekken, behouden en versterken van jonge huishoudens vormt de basis van een gezonde samenleving.** Investeren in een positieve opvoeding, succesvolle schoolloopbaan en brede ontwikkeling van **kinderen, jongeren en jongvolwassenen** is het fundament van **welzijn, economische zelfstandigheid** en meedoen aan de samenleving.

Inclusieve samenleving Iedereen doet mee

Voor een vitale, inclusieve samenleving versnellen we de transformatie in het sociaal domein door meer samen te werken, slimmer te investeren en nieuwe wegen in te slaan, waarbij we al werkende weg ervaren wat werkt en wat niet. Dit vraagt

om innovatie en verandering van gedrag. In onze aanpak staan 5 thema's centraal, namelijk: (1) Opvoeden doen we samen (it takes a village to raise a child), (2) Samen tegen armoede, (3) Sterke schakels, (4) Thuis in de kern en (5) Werk voor iedereen!

OPVOEDEN DOEN WE SAMEN (IT TAKES A VILLAGE TO RAISE A CHILD)

Door samen te werken en te verbinden vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen alle (mede)opvoeders bij aan een positief opvoed- en opgroei-klimaat in de Hoeksche Waard. Helpen is goed, voorkomen is beter. In onze aanpak richten we ons op het versterken van (1) het netwerk van (mede-)opvoeders in de 0de lijn (preventie) en 1e lijn gezondheidszorg (o.a. huisartsen) (2) de (mede-)opvoeders en (3) de kinderen. We richten ons allereerst op het versterken van het netwerk. Wij verbinden betrokken spelers en faciliteren dat alle (mede)opvoeders beter toegerust zijn om bij te dragen aan de opvoeding van onze kinderen. We richten ons op goede inbedding van informatie over en hulp bij opgroeien, opvoeden en ouderschap. Wij focussen ons hierbij op de doelgroep 9 maanden tot 12 jaar.

SAMEN TEGEN ARMOEDE

We willen dat de inwoner door of met ondersteuning financieel zelfredzaam blijft/wordt en hierdoor kan deelnemen aan de samenleving. Het beeld bestaat dat er relatief veel kinderen in de Hoeksche Waard onder de armoedegrens leven. Cijfers zijn beperkt beschikbaar. We starten daarom allereerst met het in beeld brengen van de doelgroep die nu armoede kent. Op basis van dit inzicht bepalen we welke 'cocktail' van interventies nodig is om het gewenste effect te behalen. Het gaat daarbij enerzijds om inzet van preventieve maatregelen, zoals het ontwikkelen van een preventieprogramma met onze maatschappelijke partners (o.a. onderwijs) en werkgevers. Anderzijds richten we ons op het opleiden en coachen van onze hulpverleners, intern en extern, om integraal en vanuit vakmanschap advies/hulp op maat te kunnen geven/verlenen.

STERKE SCHAKELS

Met het merendeel van onze inwoners gaat het goed. Van de inwoners die hulp nodig hebben, hebben de meesten een eenvoudige hulpvraag. Een hulpvraag die overigens vaak nog wel efficiënter kan worden afgehandeld door bijvoorbeeld het vereenvoudigen van werkprocessen. Een klein deel van alle inwoners heeft te maken met een meervoudig complexe hulpvraag op meerdere leefgebieden en (dreigende) multi problematiek. Vanwege de huidige complexe samenleving wordt deze groep steeds groter. Naar deze groep gaat onze aandacht uit, vanuit de gedachte dat als de basis van het bestaan niet op orde is, er geen ruimte is voor andere typen interventies. We pakken als gemeente hierop de regie. We investeren in een slimme(re) manier van samenwerken en zetten in op stevige (hulp)structuren. Deze (hulp)structuren zijn een middel om in complexe situaties de samenwerking tussen professionals uit verschillende disciplines te versterken, ongeacht de plek waar of de manier waarop de vraag wordt gesteld. Dit vergt maatwerk, beginnend bij de vraag van de inwoner. Wij zijn hierbij 100% dienstverlenend en dichtbij. Onze focus ligt op de (door)ontwikkeling van de wijkteams in de Hoeksche Waard.

THUIS IN DE KERN

Ouderen en mensen met een beperking kunnen, ongeacht hun woonplek, zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen en meedoen aan de samenleving. Dat is onze ambitie. Het gaat er hierbij ook om dat mantelzorgers zich voldoende ondersteund voelen. We zetten in op uiteenlopende inspanningen, waaronder mensen bewust maken van hun huidige woonsituatie door bijvoorbeeld de campagne 'Lang leve thuis'. We richten ons ook op daling van het aantal woningen dat niet geschikt is voor mensen met een fysieke beperking door in te zetten op levensloopbestendige nieuwbouw en renovaties. We faciliteren laagdrempelige ontmoetingsplaatsen in diverse kernen en versterken de binding met de doelgroep ouderen door onder meer signalerende huisbezoeken. Ook onderzoeken we het aanbod van logeerszorg en ondernemen we concrete acties om de zorgovergangen gelijkmatiger te laten plaatsvinden. We werken nauw samen met zorgkantoor, zorgverzekeraar en zorg- en welzijnspartners.

WERK VOOR IEDEREEN!

Ook op een krappe arbeidsmarkt heeft een deel van de inwoners moeite om mee te (blijven) doen. Met name jongeren die hun opleiding niet afmaken, inwoners met een arbeidsbeperking en inwoners die al lange tijd afhankelijk zijn van een uitkering komen moeilijk aan een baan. Om hier verandering in te brengen richten we ons zowel op inwoners met een grote afstand/beperking als op de werkgevers, met als doel dat iedereen naar vermogen kan meedoen. We zetten in op een vijftal bouwstenen:

- 1 De verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt: in beeld brengen van kwetsbare jongeren en verbinden aan een aanbod richting dagbesteding, school of werk.
- 2 Versterken van de rol van de gemeente als voorbeeldwerkgever en motor op de inclusieve arbeidsmarkt.
- 3 De verbinding tussen Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning) en werk: wegnemen van belemmeringen bij het op- en afstromen in de keten dagbesteding-beschut werk-regulier werk.
- 4 Stimuleren van inclusief werkgeven bij ondernemers in de Hoeksche Waard en het ontwikkelen van leerlijnen en arrangementen met functiecreatie bij en met werkgevers.
- 5 Doorontwikkelen van uitvoeringsorganisatie HW werkt! zodat de gemeente optimaal kan bijdragen aan het verkleinen van de kloof tussen vraag en aanbod.

WE MAKEN GANG OP:

- ✓ Het realiseren/faciliteren van laagdrempelige ontmoetingsplekken voor opvoeders in de dorpen
- ✓ Het opzetten van een overkoepelend digitaal platform waar ouders hun vragen over opvoeding kunnen stellen en elkaar digitaal kunnen ontmoeten.
- ✓ Het ondersteunen van initiatieven die inzetten op succesvol samenwerken tussen ouders en professionals
- ✓ Het via een 0-meting inzichtelijk krijgen wie in armoede leeft
- ✓ Het opstellen van een gedragen plan van aanpak voor het inrichten van een meldpunt armoede en schulden
- ✓ Het samen met - bestaande en nieuwe - partners maken van een preventieplan armoede
- ✓ Het operationaliseren van 3 wijkteams
- ✓ Het inzichtelijk krijgen van de omvang en de impact van multiprobleem huishoudens
- ✓ Het samen met professionals verbeteren van de werkprocessen voor multiprobleem aanpak
- ✓ Het doorontwikkelen van logeerszorg o.a. door deel te nemen aan de pilot logeerszorg (respitzorg)
- ✓ Het realiseren/faciliteren van laagdrempelige ontmoetingsplekken in de dorpen (Hoeksche huiskamers)
- ✓ Het voortzetten van de campagne Lang leve thuis en het opzetten van een overkoepelend digitaal platform voor het aanbod van (passende) woningen en intramurale voorzieningen
- ✓ Het maken van werkafspraken met betrokken partijen, waaronder scholen, rondom kwetsbare jongeren om ze tijdig in een passend traject te krijgen
- ✓ Het verkennen van de richting van HW werkt! en uitwerken van een organisatieplan
- ✓ Het zicht krijgen op Sociaal Ondernemerschap en de vorming van een netwerk met ambassadeurs van werkgevers

Om de economische ontwikkeling van de Hoeksche Waard te stimuleren **moet de vruchtbare samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en onderwijs verder worden uitgebouwd.** Ruimte voor ondernemerschap en innovatie **is hierbij het credo.**

Economie Bloeiend en vitaal

De Hoeksche Waard heeft een strategische ligging tussen Rotterdam, Moerdijk en Antwerpen. Met de Rotterdamse haven als buurman liggen er volop kansen om aan te sluiten bij bovenregionale ontwikkelingen en de economische dynamiek die deze regio heeft. Verdere bovenregionale samenwerking is hiervoor nodig.

Jonge huishoudens zijn nodig om de banen van nu en de toekomst te kunnen vervullen. Voldoende arbeidspotentieel biedt daarmee ook ruimte voor groei van

onze bedrijven en het verder versterken van de vitale economie in de Hoeksche Waard. De juiste woningen voor deze doelgroep en een goede bereikbaarheid van het gebied zijn hierin onmisbaar.

GEZOND ECONOMISCH VESTIGINGSKLIMAAT

We zetten in op de groei van de (circulaire) maakindustrie.

Dit is een van de stuwende sectoren in de Hoeksche Waard en biedt veel werkgelegenheid die past bij ons DNA en onderliggend arbeidsethos. In het actieplan

werklocaties en onze propositie focussen we onder andere op deze sector. Hoewel het aantal vacatures in deze sector hoog is, biedt het aantrekken van jonge huishoudens kansen voor groei. Dit vraagt om een woningaanbod dat aansluit op deze doelgroep.

We versnellen in de aanpak detailhandel

Een goed voorzieningen aanbod is essentieel voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat en het aantrekken van jonge huishoudens. Met de detailhandelsraad versterken we de organisatiegraad en zetten we in op aantrekkelijke winkelgebieden. Versterking van de centrumpositie van Oud-Beijerland is belangrijk voor het behoud van voorzieningen in het gebied.

We verkennen het opzetten van een Economic Development Board

Wij stimuleren en faciliteren de kwartiermakers (bedrijfsleven en onderwijs) voor het opzetten van een mogelijke Economic Development Board die de economie in de Hoeksche Waard aanjaagt en versterkt, en ook een strategische partner wordt van de gemeente.

We stellen met de ondernemers een starters- en innovatiebeleid op

Hiermee willen we inspelen op een aantrekkelijk vestigingsklimaat waarmee we nieuwe (jonge) ondernemers kunnen aantrekken. Het project Startcoach zetten we door. We onderzoeken een innovatiehub. Een ondernemersloket en goede (digitale) bereikbaarheid zijn hierin randvoorwaardelijk.

VITALE ARBEIDSMARKT

We voeren de uitvoeringsagenda SOB (Samenwerking Onderwijs Bedrijfsleven) uit

Hierbij stimuleren wij de samenwerking tussen overheid, onderwijs en bedrijfsleven. Het samenwerkingsverband zet zich in voor (loopbaan)activiteiten van het voortgezet onderwijs (met extra aandacht voor techniek, ICT en zorg) door onder meer leer-werkstages, verbinding met het MBO en praktische leeropdrachten die scholieren in opdracht van werkgevers uitvoeren.

Wij werken aan een betere balans tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt

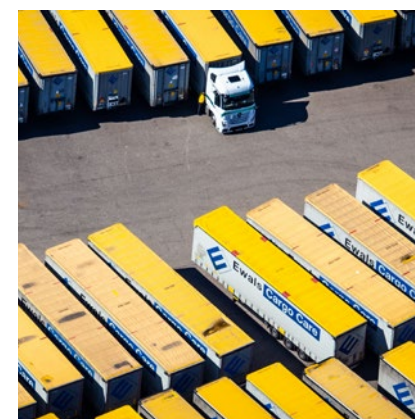
Hiervoor stellen wij met de provincie Zuid-Holland, betrokken partners en werkgevers een Uitvoeringsagenda Arbeidsmarkt op. Het opzetten van een regionale vacaturebank waar vacatures, opdrachten en stageplaatsen op één platform samenkomen kan helpen in het vindbaar maken van de vraag en het aanbod. We zetten hier onder andere in op concrete campagnes voor het aantrekken van personeel op het gebied van zorg en techniek. Ook gedeeld werkgeverschap in de regio is een van de mogelijke instrumenten.

BLOEIENDE VRIJETIJDSECONOMIE

Wij stellen een visie vrijetijdseconomie op

Hierin moet het profiel van de Hoeksche Waard op het gebied van vrijetijdseconomie helder worden, waardoor ondernemers hun initiatief dat past bij het profiel sneller kunnen realiseren. We zetten hierbij in op het realiseren van allianties tussen ondernemers en het creëren van arrangementen voor een aantrekkelijk recreatief aanbod, onder andere gericht op jonge huishoudens.

Versnellen van projecten door integrale gebiedsontwikkeling

Hiermee willen we de krachten van individuele initiatieven bundelen en door een samenwerking tussen initiatiefnemers, maatschappelijke partners, ondernemers en overheden tot een versnelde uitvoering te brengen. Door bundeling en opschaling ontstaan eveneens kansen voor cofinanciering.

DUURZAME, INNOVATIEVE LANDBOUW

Uitwerking Roadmap to Foodlab

Met een aantal betrokken kwartiermakers werken wij een Roadmap to Foodlab Hoeksche Waard uit. In de eerste fase wordt gestart met de uitwerking van het concept Foodlab. In de tweede fase wordt mogelijk toegewerkt naar een iconisch project binnen het Foodlab, bijvoorbeeld de mogelijke ontwikkeling van een campus/broedplaats op het gebied van voedsel.

WE MAKEN GANG OP:

- ✓ *Het inzetten op (circulaire) maakindustrie*
- ✓ *Het versnellen in de aanpak detailhandel*
- ✓ *Het verkennen van een Economic Development Board*
- ✓ *Het opstellen van een starters- en innovatiebeleid*
- ✓ *Het oprichten van een ondernemersloket*
- ✓ *Het opstellen en uitvoeren van een arbeidsmarktagenda met onder andere een regionale vacaturebank*
- ✓ *Het uitvoeren van de agenda Samenwerking Onderwijs Bedrijfsleven (SOB)*
- ✓ *Het opstellen van een visie vrijetijdseconomie*
- ✓ *Integrale gebiedsontwikkeling gebruiken voor versnelling van projecten*
- ✓ *Het uitwerken van een Roadmap to Foodlab*

Een aantrekkelijk woningaanbod is **cruciaal voor het aantrekken en behouden van jonge huishoudens**. Want in de Hoeksche Waard hebben we alles in de buurt: **de natuur, de ruimte om veilig op te groeien en de dynamiek van de steden om ons heen.**

Wonen

Aantrekkelijk woningaanbod

Wij werken aan een toekomstbestendige vitale Hoeksche Waard. Daarvoor is de balans tussen jong en oud noodzakelijk. Dat is niet vanzelfsprekend. De inwoners van de Hoeksche Waard worden namelijk ouder en tegelijk zijn er steeds minder jongeren. De vergrijzing houden we niet tegen. Woonwensen en woningbehoefte staan daarom centraal. Woningbouwinitiatieven en transformatie van de bestaande voorraad sluiten aan bij dat wat zich op de markt van vraag en aanbod afspeelt.

JUISTE WONING OP DE JUISTE PLEK

We zetten in op een kwalitatieve sturing op nieuwbouw en transformatie. We willen aan woningbouwinitiatieven die op ons afkomen kwalitatiever richting geven dan voorheen. Aan de voorkant moet voor ontwikkelaars duidelijk zijn welke vitaliteitsdoelstellingen we nastreven en hoe dit een plek kan krijgen in de betreffende ontwikkeling.

Ruimte voor experimentele woonvormen
Om specifieke doelgroepen als jonge

huishoudens te verleiden willen we ruimte bieden aan experimentele woonvormen en om zo optimaal aan te sluiten bij hun wensen en behoeften. We werken hierin actief samen met onze woningbouwcoöperatie HW Wonen.

CONCENTRATIE VAN WONINGBOUW VOOR DE INSTROOM

Wij zetten ons in om in alle dorpen naar behoefte woningbouw te realiseren. Woningbouw voor de instroom van jonge gezinnen van buiten de Hoeksche Waard concentreren we langs de bereikbaarheidsassen van de Hoeksche Waard. Nabijheid van voorzieningen en een goede ontsluiting zijn immers noodzakelijke randvoorwaarden.

BOUWEN VOOR DE INSTROOM

De vraag naar woningen is nog nooit zo groot geweest als nu. Door de combinatie van hoogconjunctuur en het onderscheidende karakter van de Hoeksche Waard liggen er veel kansen. Die kansen verzilveren we! Hiervoor zoeken we actief alle kansen op: met buurgemeenten, de provincie, ontwikkelaars en HW Wonen.

MEER EN SNELLER BOUWEN

De inzet is om de komende jaren maximaal te produceren. Vanuit de gemeente wordt de bouw maximaal gefaciliteerd zodat niet alleen voor de eigen behoefte wordt gebouwd, maar ook in de behoefte aan woningen voor jonge huishoudens van buiten de Hoeksche Waard kan worden voorzien.

WE MAKEN GANG OP:

- ✓ Een kwalitatief gedreven woningbouwprogramma
- ✓ Het faciliteren van de bouw van woningen met middenhuur
- ✓ Het creëren van ruimte voor experimentele woonvormen
- ✓ Het maken van prestatieafspraken met HW Wonen en Huurdersplatform
- ✓ Het maken van een Wonen Welzijn Zorgvisie
- ✓ Het sluiten van bovenregionale allianties
- ✓ Het versnellen van de woningbouw

De Hoeksche Waard behoort tot een van de veiligste gebieden van Nederland. Dat maakt onze gemeente aantrekkelijk voor jonge huishoudens met kinderen om in te wonen. **Kinderen hebben behoefte aan een woonomgeving waar ze kunnen buitenspelen** zonder dat er constant een ouder met ze mee op pad moet gaan.

Veiligheid Blijvend alert

De Hoeksche Waard biedt deze gelegenheid en heeft zichzelf ten doel gesteld dat ook zo te houden. Daarbij gaat de aandacht niet alleen uit naar het bestrijden van onveiligheid maar vooral ook naar het versterken van veiligheid. Voor dit laatste wordt aansluiting gezocht bij het begrip positieve veiligheid.

VERSTERKEN VAN VEILIGHEID *Zelf invloed kunnen uitoefenen op de omgeving*

Positieve veiligheid kent een aantal pijlers waarop wordt gebouwd. Zo is het belangrijk dat bewoners/gebruikers

zelf invloed kunnen uitoefenen op de omgeving. Wordt een bosschage te hoog gevonden, staat een hek bij een kinderspeelplaats niet goed of is er behoefte aan verlichting? Dat soort vragen en ideeën moet eenvoudig en relatief snel besproken kunnen worden met bijvoorbeeld de gemeente. Initiatieven als Buurt Bestuurt zijn daarvoor bij uitstek geschikt. De nieuwe Omgevingswet geeft hiervoor ook mogelijkheden. We blijven – samen met onze veiligheidspartners – op verschillende manieren zoeken naar verbindingen met onze inwoners om samen te werken aan leefbaarheid en veiligheid.

Gedeeld eigenaarschap van veiligheid

Naast de mogelijkheid zelf invloed uit te oefenen kunnen onze inwoners ook in een belangrijke mate zelf bijdragen aan het behouden en versterken van het hoge niveau van veiligheid. Vaak weten we heel goed voor een ander wat hij of zij moet doen, maar onderschatten we de mogelijkheden die we zelf hebben. Dat, terwijl het soms zo simpel kan zijn. Verkeerschaos bij scholen kan een heel eind worden teruggedrongen wanneer ouders besluiten hun kind lopend of op de fiets te halen en te brengen. Lukt het eenieder om niet harder te rijden dan de toegestane snelheid in bijvoorbeeld een 30 kilometer zone? Is de eigen fietsverlichting wel op orde? Wordt voorkomen dat jongeren onder de 18 jaar alcohol krijgen? Is er bereidheid contact op te nemen met de politie wanneer de handel en wandel van de buurman tot nare onderbuikgevoelens leidt? Veiligheid is niet een dienst van de over-

heid die simpel geclaimd kan worden. Met verschillende bewustwordingscampagnes die we gaan voeren en het regelmatig benadrukken van de eigen inbreng die onze inwoners hebben, wordt nadruk gelegd op een gedeelde verantwoordelijkheid die er is voor het hoog houden van het veiligheidsniveau. We zien bij jonge huishoudens hiervoor kansen doordat ouders bereid zijn zich in te zetten en een nieuwe generatie opgroeit met dit gedachtengoed.

Andere manieren gebruiken om veiligheidsgevoelens te verbeteren

Het is een gegeven dat het gevoel van veiligheid soms niet in de pas loopt met de veiligheidscijfers. We zijn ons ervan bewust dat de huidige communicatiemiddelen ertoe bijdragen dat onveiligheidsgevoelens worden versterkt. Aan de andere kant biedt het grote bereik van onder andere sociale media kansen om mensen op een aantrekkelijke en snelle

manier gerichte informatie te geven. Wij gaan de komende tijd andere manieren van communiceren dan de traditionele wijzen benutten om informatie te verstrekken of aandacht te vragen voor bepaalde onderwerpen.

VOORKOMEN EN BESTRIJDEN VAN ONVEILIGHEID

Een omgeving vrij van criminaliteit kunnen we helaas niet garanderen. Samen met politie pakken gemeentelijke handhavers hun rol op in het houden van toezicht en uitvoeren van controles. We streven gezamenlijk naar een sterke informatiepositie waardoor we snel kunnen reageren. In het voorkomen en bestrijden van ondermijning is dit ook van essentieel belang.

In afstemming met onze veiligheidspartners beoordelen we waar de komende jaren de focus komt te liggen. Zo zien we nieuwe vormen van misdaad (zoals cybercriminaliteit) opkomen en zijn er kwetsbare groepen in onze samenleving die de nodige aandacht vragen. We zijn blijvend alert op woninginbraken en diefstallen van voertuigen. Met de politie grijpen we in wanneer jongeren zich op straat op negatieve wijze gedragen. Omdat we weten dat experimenteren hoort bij de leeftijdsfase, werken we hierbij ook nauw samen met jeugd- en jongerenwerk en hulpverleningsinstanties.

WE MAKEN GANG OP:

- ✓ *Het eigen maken en toepassen van inzichten op het gebied van positieve veiligheid*
- ✓ *Het opstellen van een Integraal Veiligheidsbeleid*
- ✓ *Het realiseren van activiteiten uit het uitvoeringsprogramma*
- ✓ *Het opstellen van een Handhavingsbeleid*

Regelgeving en handhaving

We hebben als gemeente de taak om de Hoeksche Waard leefbaar, gezond en veilig te houden. Onder meer met wet- en regelgeving wordt getracht het gedrag van bewoners, bezoekers en ondernemers in gewenste banen te leiden. Daar waar nodig maakt de gemeente gebruik van haar mogelijkheden regels te handhaven. In onze werkwijze stellen wij voorop dat we worden gezien als een betrouwbare overheid waarmee goed samen te werken is.

Bereikbaarheid is de drager van de belangrijkste maatschappelijke ontwikkelingen. Voor de programma's economie, wonen en inclusieve samenleving is een goed bereikbare Hoeksche Waard van groot belang.

Mobiliteit

Een bereikbare Hoeksche Waard

Het gaat over de bereikbaarheid op het eiland zelf en de verbinding met de omliggende gebieden.

Dit vraagt om een integrale mobiliteitsaanpak. Een aanpak die zich richt op de verschillende modaliteiten als auto, OV (openbaar vervoer) en fiets, op snelheid en veiligheid en op gedragsverandering.

GOEDE EN SNELLE VERBINDINGEN NAAR HET STEDELIJK GEBIED

We zetten in op multimodale snelle, comfortabele en veilige verbindingen naar het stedelijke gebied

De Hoeksche Waard is van oudsher een eiland en heeft maar drie externe weg-

verbindingen, namelijk de Heinenoordtunnel, de Kiltunnel en de Haringvlietbrug. Door de toename van het verkeer op de A29 zijn deze verbindingen onder druk komen te staan.

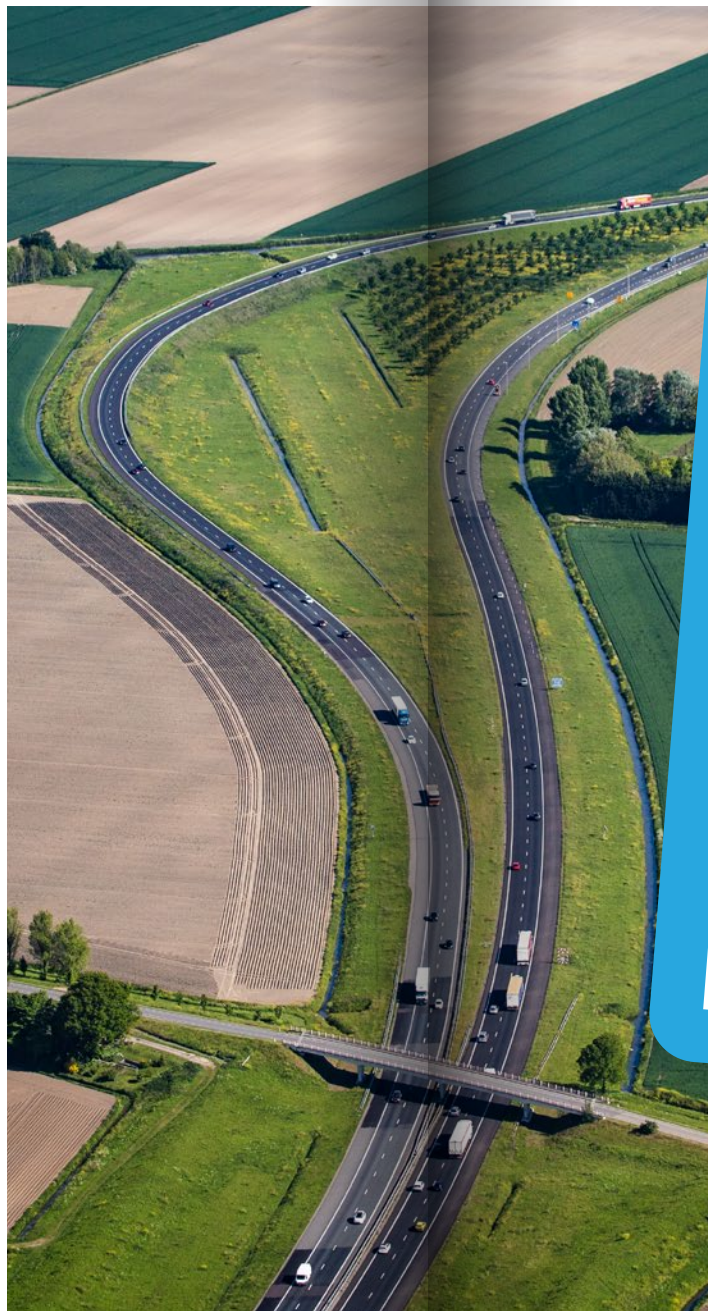
Voor de bereikbaarheid van de Hoeksche Waard is het dan ook van belang om te blijven inzetten op de realisatie van de A4-Zuid. Vanwege de enorme doorlooptijden van dergelijke ingrepen kunnen we daar echter niet alleen van afhankelijk zijn. We moeten volop inzetten op de optimale benutting van de bestaande infrastructuur en het stimuleren van het openbaar vervoer en snelle fietsverbindingen.

SNELLE EN VEILIGE VERBINDINGEN OP HET EILAND

We zetten in op het verbeteren van de bestaande verbindingen, het ontvlechten van de verschillende modaliteiten en het realiseren van een aantal ontbrekende schakels in het netwerk.

Naast het hoofdwegennet (A29) wordt de Hoeksche Waard vanuit de agrarische geschiedenis gekenmerkt door een divers onderliggend wegennetwerk. Een wirwar aan polderwegen en dijkwegen loopt door de Hoeksche Waard. Tussen de grotere dorpen lopen de provinciale wegen. Tussen de kleinere dorpen zijn dat de waterschapswegen. Door het toenemende verkeer staan de kwetsbare dijken steeds meer onder druk. Afgelopen jaren is er achterstallig onderhoud opgelopen op de Waterschapswegen. De Hoeksche Waard heeft ook veel schoolgaande kinderen die fietsen op de verschillende wegen richting de scholengemeenschappen in Klaaswaal, Oud-Beijerland, Rotterdam, Barendrecht en Dordrecht. Het is belangrijk te zorgen voor veilige schoolroutes.

WE MAKEN GANG OP:

- ✓ Het blijven agenderen van een extra verbinding naar het stedelijk gebied
- ✓ Een optimale doorstroming op de A29
- ✓ De realisatie van een R-netverbinding tussen Oud-Beijerland en Rotterdam
- ✓ Het realiseren van snelle en hoogwaardige fietsverbindingen naar het stedelijk gebied
- ✓ Het realiseren van goede P&R locaties bij Heinenoord en Numansdorp
- ✓ Het realiseren van een goed maatregelenpakket voor de renovatie van de Heinenoordtunnel
- ✓ Het realiseren van ontbrekende schakels in het onderliggende hoofdwegennet, waaronder de Randweg Klaaswaal en de Zuid-West ontsluiting
- ✓ Het realiseren van een parallelweg langs de N217 tussen Maasdam en 's-Gravendeel
- ✓ Het maken van afspraken met Waterschap Hollandse Delta over het onderhoud van de wegen
- ✓ Het realiseren van aantal veilige fietsverbindingen, bijvoorbeeld tussen Strijen en Oud-Beijerland

Onze inzet is gericht op de **verdere verduurzaming van de Hoeksche Waard**, denkend vanuit kansen voor inwoners en bedrijfsleven **in plaats van bedreigingen en verplichtingen.**

Duurzaamheid Nuchter, inventief en passend

Net als in alle andere gebieden in Nederland ligt er in de Hoeksche Waard een opgave voor verduurzaming. We doen dit op een manier die past bij de Hoeksche Waard, nuchter, inventief en passend bij het gebied. Zowel bij inwoners als bij het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties zien we inmiddels een kentering in het denken. We zien kansen en denken niet meer in bedreigingen. Als gemeente geven we het goede voorbeeld en stimuleren en faciliteren we goede initiatieven.

De energietransitie gaat leiden tot nieuwe economische kansen. Dit biedt moge-

lijkheden voor het aantrekken van jonge huishoudens, ze in de regio te houden en ook op te leiden in dit vakgebied?. Een duurzame inrichting van een gebied en het bewust omgaan met voedsel en afval kan in de toekomst ook een belangrijker vestigingscriterium worden voor bedrijven en inwoners.

VERDUURZAMING BEBOUWDE OMGEVING

We zetten in op het stimuleren van besparingsmaatregelen en zonnepanelen op de daken.

Besparen is verreweg de beste manier om te verduurzamen. Investeringsen

worden snel terugverdiend. Via het energieloket en de duurzaamheidslening proberen we inwoners te helpen bij de keuze voor en het meedoen aan besparingsmaatregelen en zonnepaneelacties. Dit doen we ook dicht bij de mensen in de diverse wijkaanpakken. Het bedrijfsleven ondersteunen we via de Energieke Regio. We stimuleren en faciliteren, maar daarnaast heeft het bedrijfsleven middels wetgeving ook een verplichting om te verduurzamen.

SLIMME INRICHTING ONBEOUWDE OMGEVING

We gebruiken de onbebouwde omgeving om te anticiperen op klimaatveranderingen. En, voor zover nodig voor het bereiken van onze doelstelling en passend bij het gebied ook voor de duurzame opwekking van energie.

Ondanks de inzet van het college om zoveel mogelijk duurzame energie op te wekken via zonnepanelen op daken, is het niet mogelijk om op die manier voldoende energie op te wekken om een energieneutraal eiland te worden. We hebben andere duurzame energiebronnen nodig als windmolens, zonneparken,

geothermie en aquathermie. We realiseren eerst de windmolenparken waar we al afspraken over hebben vastgelegd en op basis van de Regionale Energiestrategie die voor de zomer 2020 klaar moet zijn, bekijken we of er meer nodig is.

Het klimaat verandert en daar moeten we ons op voorbereiden. Wateroverlast, watertekort en hitte komen nu al steeds vaker voor en deze trend zet zich naar verwachting door. Dit vraagt zowel maatregelen in de bebouwde omgeving

(groene daken, goede isolatie tegen koude en warmte) maar vooral in de onbebouwde omgeving. Het anders inrichten van de openbare ruimte met meer groen en minder rood (steen) is één van de oplossingsrichtingen.

OP NAAR EEN CIRCULAIRE SAMENLEVING

We zetten ons in om projecten te ondersteunen die leiden tot een circulaire samenleving. Van afval naar grondstof!

Het omvormen van ons economische systeem naar een systeem waarin we grondstoffen niet uitputten en reststoffen opnieuw gebruiken in het productieproces is essentieel. We werken aan vermindering van afvalstromen, hergebruik van reststoffen en gebruik van hernieuwbare grondstoffen. Zo zetten we ons in om met het bedrijfsleven tot levensvatbare businesscases te komen, werken we nauw samen met de RAD en willen we ons inzetten tegen de plastic soep op en om het eiland zoals in het Haringvliet.

WE MAKEN GANG OP:

- ✓ *Het realiseren van de afgesproken windmolenlocaties*
- ✓ *Het opstellen en uitvoeren van een regionale energiestrategie (RES)*
- ✓ *Het opstellen van een warmtetransitieplan*
- ✓ *Het stimuleren van circulaire projecten*
- ✓ *Het stimuleren van klimaatadaptieve maatregelen*
- ✓ *Het faciliteren van verduurzaming bij inwoners en bedrijfsleven door energieloket en Energieke regio*
- ✓ *Een plan opstellen en starten met verduurzaming van het eigen vastgoed*

Kunst en cultuur vitaliseert en activeert de samenleving en levert daarmee een belangrijke bijdrage aan de vitaliteit van het eiland. Om het voor jonge huishoudens interessant te houden en te maken zich hier te vestigen, is een goed cultureel klimaat een belangrijke voorwaarde.

Cultuur Van intrinsieke waarde

Kunst en cultuur kennen verschillende waarden. Een op zich zelf staande intrinsieke waarde, een verbindende/sociale waarde en daarnaast heeft kunst en cultuur een effect op ons denken, doen en hoe wij dingen ervaren. Om deze waarden van kunst en cultuur optimaal te kunnen benutten moet het toegankelijk zijn. Niet alleen fysiek en financieel toegankelijk, maar kunst en cultuur worden ook voor iedereen toegankelijk doordat je kennis van kunst en cultuur kan opdoen, er zelf uiting aan kan geven of het kan ervaren.

OPHEFFEN VERSNIPPERD AANBOD

We zorgen dat wat er in de Hoeksche Waard gebeurt meer samenkomt.

Met Dok-C is er een platform ontstaan waarmee verbinding tot stand gebracht wordt in de breedste zin van het woord. Zo heeft het platform een communicatienetwerk opgezet in de vorm van een website: www.dok-c.net. Daarop kunnen zowel cultuuraanbieders als cultuurliefhebbers elkaar vinden en is in de culturele agenda een overzicht van het aanbod te vinden. Transparantie staat daarbij

centraal. Cultuuraanbieders kunnen actief en zelfstandig mededelingen, workshops en evenementen plaatsen en zich aanmelden op de culturele kaart.

ZOEK NAAR SLIMME VERBINDINGEN

Wij brengen cultuur in samenhang met andere (beleids)terreinen.

Hiervoor stellen wij een beleidsnota Cultuur en een Uitvoeringsagenda op. Het doel van het integraal cultuurbeleid is dat iedereen, inwoners en bezoekers van de Hoeksche Waard van jong tot oud toegang moet kunnen krijgen tot kunst en cultuur in de Hoeksche Waard. Daarmee wordt ook de link gelegd met onderwerpen als de Wmo, inkomen, recreatie en toerisme, onderwijs, jeugdbeleid en ouderenbeleid. Vanuit de uitgangspunten van de Hoeksche Waard kan daar het dorpsgericht werken aan worden toegevoegd.

In het uitvoeringsprogramma nemen we op wat we wanneer gaan doen om te komen tot toegankelijke kunst en cultuur in de Hoeksche Waard. Dit uitvoeringsprogramma omvat in elk geval het stimuleren van cultuur, het realiseren van een dynamische gemeentelijke kunstcollectie, een gemeentelijke kunstcommissie en mogelijke deelname aan project 2020.

We leggen de basis voor dit beleid door gesprekken te voeren met een groot aantal stakeholders en met behulp van een drietal dorpsgesprekken. We formuleren een gewenste route voor de komende periode en door deze te voorzien van een uitvoeringsprogramma bieden we daarnaast duidelijkheid naar onze inwoners en instellingen.

We zorgen voor een sterke relatie met de omgeving.

Door deze relatie ontstaat ook de relatie met de omgevingsvisie. Voor het opstellen van de omgevingsvisie is door het team kunst en cultuur van de Waardmakers een belangrijke bijdrage geleverd. Door het benoemen van onze cultuur(historische) waarden in de omgevingsvisie attenderen, informeren en inspireren wij ontwikkelaars onze waarden te borgen in hun plannen.

INCLUSIE

Iedereen, inwoners en bezoekers van de Hoeksche Waard, moet toegang kunnen krijgen tot kunst en cultuur in de Hoeksche Waard. Dat geldt in het bijzonder voor onze jonge inwoners.

Laagdrempelig en dichtbij.

Wij zorgen voor een cultureel klimaat (kunst en cultuur voor iedereen) dat laagdrempelig, dichtbij en gedifferentieerd is zodat het in alle haarvaten van de samenleving kan doordringen. Met het cultuurbeleid maken we inzichtelijk welke voorzieningen er op dorps-, Hoeksche Waards en regionaal niveau aanwezig moeten zijn. Onze musea zijn voor iedereen toegankelijk en vaak door speciaal daarop toegesneden programma's aantrekkelijk en uitdagend voor kinderen. Exposities die in de musea gehouden worden zijn maatschappelijk relevant.

We zetten in op brede bibliotheken.

We onderzoeken op welke wijze we het brede bibliotheekwerk (zoals ook de

functie van ontmoeting en tegengaan van laaggeletterdheid) inbedden in de Hoeksche Waard. Ook ontwikkelen we samen met de bibliotheek Hoeksche Waard een plan om in 2020 tot een structurele oplossing te komen voor de financiële situatie van de instelling. We streven naar een structurele oplossing en inzet van middelen, waarbij er evenwicht is in de vraag vanuit maatschappelijke veranderingen, de door ons gevraagde functiewijziging en de daarmee gepaard gaande uitgaven.

We continueren Cultuureducatie met kwaliteit (CMK).

Scholen en culturele instellingen en de overheid hebben de handen ineengeslagen om leerlingen mee te nemen in de wereld van bijvoorbeeld muziek, theater, dans of cultureel erfgoed. Wij stimuleren en faciliteren deze ontwikkeling en de komende periode is er extra aandacht voor:

- Implementatie, verdieping en ontwikkeling van het curriculum voor het leergebied kunstzinnige oriëntatie,

met het doel doorgaande leerlijnen te verankeren in het onderwijs.

- Versterking van de inhoudelijke deskundigheid van leraren, vakdocenten en educatief medewerkers op het gebied van cultuureducatie.
- Versterken van de relatie van de school met de culturele en sociale omgeving, met het doel de kunstzinnige en culturele ontwikkeling van leerlingen te bevorderen.

WE MAKEN GANG OP:

- ✓ Doorontwikkeling van het bibliotheekwerk
- ✓ Het opstellen van een Cultuurnota en Uitvoeringsagenda
- ✓ Positionering van DOK-C
- ✓ De harmonisering van subsidiebeleid
- ✓ De continuering en verdieping van Cultuureducatie met kwaliteit (CMK)

We Introduceren een publieksprijs cultuur in de Hoeksche Waard

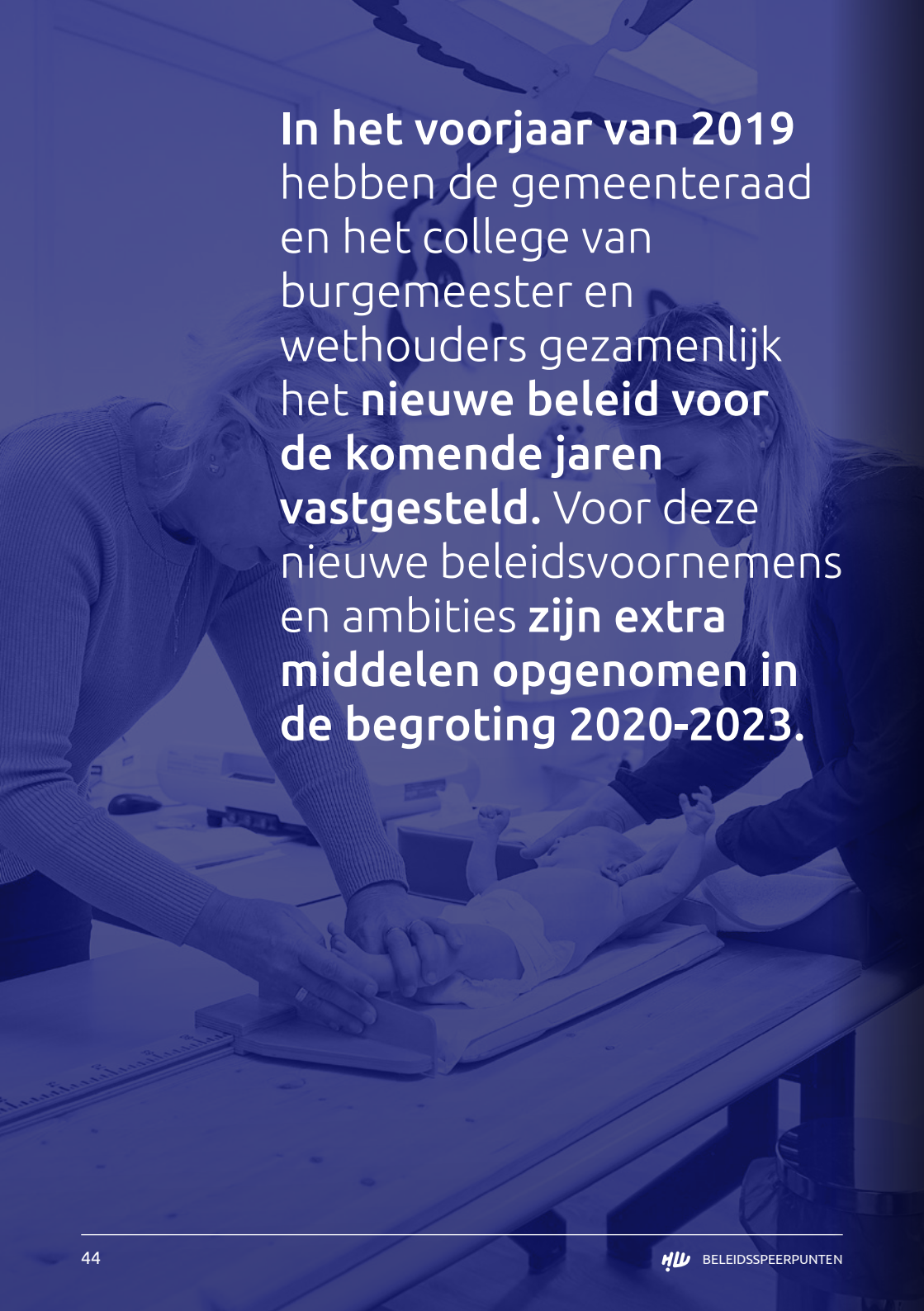
De Rabobank cultuurprijs breiden wij voor de eerste maal uit met een prijs die wordt toebedeeld door onze inwoners, een publieksprijs. Naast de juryprijzen krijgen alle inwoners van de Hoeksche Waard op verschillende wijzen de mogelijkheid om te stemmen om de ingezonden kunstwerken. Zij kunnen dit doen aan de hand van foto-impressies in

verschillende media of door de werken in het echt te bekijken in de galerie.

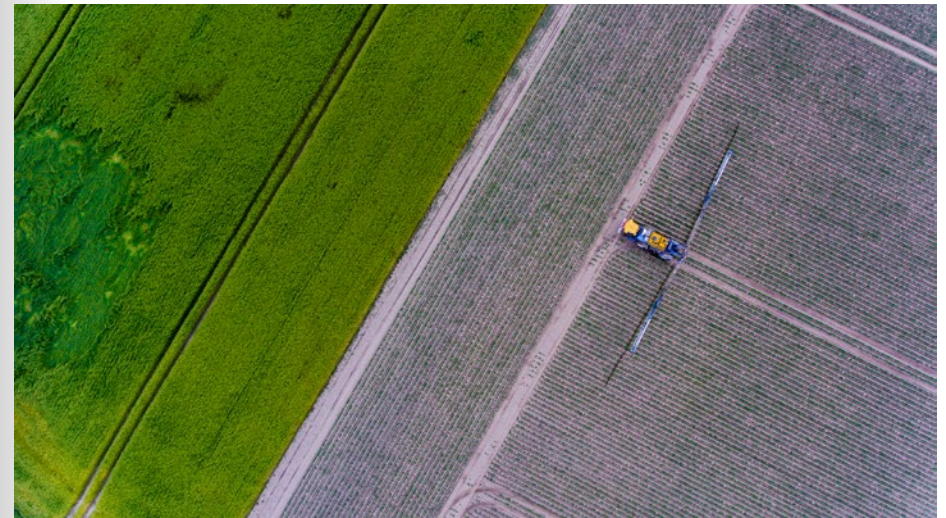
DUIDELIJKE EN GELIJKE FINANCIËLE UITGANGSPUNTEN

We stellen nieuw subsidiebeleid op

We harmoniseren de gemeentelijke subsidieverordeningen en het subsidiebeleid om daarmee een gelijke basis voor subsidieverlening te bieden aan alle instellingen en verenigingen.

A woman and a young girl are looking at a book together on a table. The woman is on the left, leaning over the table, and the girl is on the right, also leaning over. They are both looking at the book with interest. The background is a blurred indoor setting.

In het voorjaar van 2019 hebben de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders gezamenlijk het **nieuwe beleid voor de komende jaren vastgesteld**. Voor deze nieuwe beleidsvoornemens en ambities **zijn extra middelen opgenomen in de begroting 2020-2023**.

Begroting 2020-2023

Nieuwe ambities

Het gaat om gemiddeld € 4 miljoen per jaar. Dat is ongeveer 2% van het begrotingstotaal van circa € 200 miljoen. Daarnaast zijn vanuit de Algemene reserve enkele nieuwe reserves gevormd. Hieruit worden uitgaven voor nieuwe beleidswensen betaald. Hiermee geven wij onder meer een extra impuls aan opgaven op het gebied van duurzaamheid en het sociaal domein.

SLUITENDE BEGROTING 2020-2023

De gemeente Hoeksche Waard heeft een sluitende begroting. De extra middelen voor de nieuwe beleidsvoornemens zijn gevonden door andere budgetten in de begroting bij te stellen. Hierdoor zijn de structurele lasten en baten vanaf 2022 in evenwicht en blijft de onroerend zaakbelasting in 2020, los van de reguliere inflatiecorrectie, gelijk. Daarnaast beschikt de gemeente, mede als gevolg van de verwachte verkoopopbrengst van de aandelen van Eneco, over een aanzienlijke reservepositie.

Postbus 2003
3260 EA Oud-Beijerland

Bezoekadressen

Kijk op www.gemeentehw.nl

☎ 14 0186 | 088 - 647 36 47

@ info@gemeentehw.nl

🌐 www.gemeentehw.nl

📘 gemeenteHW

🐦 @gemeenteHW

📷 @gemeenteHW

